

การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา

A Study of Interaction between Personal Factors and Global Consciousness for Vocational Students

ยศกร กลมกุล^{1*}, พนิดา พานิดวัฒน์², จุฑามาศ แสงงาม³

Yodsakorn Komkul^{1*}, Panida Panidvadtana², Juthamas Saengngam³

¹นักศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประเมินและการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

*Corresponding Author E-mail: 6512681008@rmail.ru.ac.th

²ค.ด.(การวัดและประเมินผลการศึกษา)/ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง E-mail: panida.p@rmail.ru.ac.th

³ค.ด.(วิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา)/ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง E-mail: juthamas@rmail.ru.ac.th

Received: October 16, 2023 / Revised: November 23, 2023 / Accepted: December 29, 2023

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา และ 2) ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชาและระดับการศึกษาที่ส่งผลต่อจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ประชากร คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของวิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โดยการเลือกแบบเจาะจง Purposive Sampling ทั้งหมด 779 คน ในการเก็บข้อมูลจริง มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 632 คน โดยมีอัตราการตอบกลับ คิดเป็นร้อยละ 81.13 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก พบว่าความตรงเชิงเนื้อหา มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และมีค่าความเที่ยงด้วยเกณฑ์ของ Cronbach's Alpha มีค่าเท่ากับ 0.82 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง Two-way ANOVA ผลการวิจัย พบว่า 1) นักศึกษาระดับชั้น ปวช. และปวส. สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.36 โดยจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกด้านเคารพความเป็นปัจเจกบุคคลอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านต่อต้านการใช้ความรุนแรงอยู่ในระดับปานกลาง และ 2) มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชาและระดับการศึกษาที่ส่งผลต่อจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก

คำสำคัญ : ปฏิสัมพันธ์, ปัจจัยส่วนบุคคล, จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก, นักศึกษาระดับอาชีวศึกษา

Abstract

This research aims to 1) study the level of global citizenship consciousness among vocational students and 2) study the interaction between majors and educational levels that affect the global citizenship consciousness of vocational students. The population of this research was 779 vocational certificate's students and high vocational certificate's students of Pongsawadi Technological College in the second semester, the academic year 2022. By using purposive sampling to collect actual data. There were 632 people responding to the questionnaire, with a response rate of 81.13 percent. The tool used in this research was a global citizenship consciousness measure. It was found that the content validity value was between 0.67 - 1.00, and the reliability using the Cronbach's Alpha criteria was equal to 0.82. Statistics used in data analysis are frequency, percentage, average, standard deviation, and Two-way ANOVA. The research results found that 1) vocational certificate and high vocational certificate students under the Vocational Education Commission. They overall have the highest level of awareness of global citizenship. The mean is equal to 4.22 and the standard deviation is equal to 0.36, with the consciousness of global citizenship in respecting individuality at the highest level and the anti-violence aspect at a moderate level. And 2) there was an interaction between majors and the level of education that affected the consciousness of global citizenship.

Keywords: interaction, personal factors, global consciousness, vocational students

บทนำ

ความเป็นพลเมืองโลก (Global Consciousness) เป็นคุณลักษณะหนึ่งที่อยู่ภายในตัวบุคคลซึ่งเกิดจากความรู้ ทศนคติ และจิตสำนึกที่รับรู้ว่ามีมนุษย์ทุกคนเป็นเพื่อนร่วมโลกใบเดียวกันที่พร้อมด้วยปัญญา ความกล้าหาญ ความเมตตากรุณา และแสดงออกด้วยจิตสำนึกที่แสดงถึงคุณค่า ค่านิยม ตลอดจนแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อให้เป็นบุคคลที่มีความเป็นพลเมืองโลกที่ดี (Gakkai, 2010) การเป็นพลเมืองโลกที่ดีจึงจำเป็นต้องมีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์กว้างไกล ตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง ภาคภูมิใจในการเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก เห็นคุณค่าของความเหมือนและความต่าง เข้าใจถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความเท่าเทียมในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ตระหนักถึงคุณค่าและเอกลักษณ์ที่ดั่งงามของไทย เพื่อเป็นแนวทางในการใช้ชีวิตและเตรียมความพร้อมที่จะอยู่ท่ามกลางการ

เปลี่ยนแปลงของโลกที่มีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตลอดเวลา รวมทั้งช่วยสร้างความสัมพันธ์และพัฒนาความสามารถในการปรับตัวให้อยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้ในสังคมอย่างมีความสุข (สุนีย์ บันโนะ, 2560)

ปัจจุบันการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความแตกต่างและหลากหลายของบุคคลอาจเกิดปัญหาจำนวนมากที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขโดยเฉพาะปัญหาด้านความรุนแรงของวัยรุ่นส่วนใหญ่ เช่น ปัญหาการทะเลาะวิวาท ปัญหาครอบครัว ปัญหาการหลุดจากระบบการศึกษา ปัญหาเหล่านี้น่าจะส่งผลต่อระบบสังคม ระบบการศึกษา และระบบเศรษฐกิจ สำหรับประเทศไทยปัญหาทางสังคมก็เกิดขึ้นอย่างมากมาย เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาความยากจน ปัญหาความรุนแรง เป็นต้น โดยเฉพาะปัญหาความรุนแรงมักเกิดขึ้นกับวัยรุ่นที่อยู่ในช่วงอายุ 16-20 ปี (ชิษณุชา นวลปาน, 2562) ซึ่งกลุ่มคนช่วงวัยเหล่านี้นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาและระดับอาชีวศึกษา ประกอบกับข้อมูลจากสถิติของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศของกองบัญชาการตำรวจนครบาล ที่ปรากฏพบว่า ในปี พ.ศ. 2564 มีนักเรียนก่อเหตุทะเลาะวิวาทจำนวน 1,323 ครั้ง เตรียมก่อเหตุทะเลาะวิวาท 2,300 ครั้ง (กองบัญชาการตำรวจนครบาล ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ, 2562) ซึ่งถือว่าเป็นการเกิดเหตุบ่อยครั้งและส่วนใหญ่เป็นปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนระดับอาชีวศึกษาระหว่างนักศึกษาต่างสถาบัน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยสาเหตุส่วนใหญ่และแรงจูงใจในการทะเลาะวิวาทเกิดจากการรักษาศักดิ์ศรีของสถาบัน ปกป้องตนเอง และใช้พฤติกรรมการใช้ความรุนแรงเพื่อต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน และรักษาศักดิ์ศรีของตนเอง โดยไม่คำนึงถึงบุคคลอื่นที่อยู่ในสังคมและสะท้อนถึงการขาดจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของการอยู่ร่วมกันในสังคม

สังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะทางด้านวัตถุที่มีความก้าวหน้า ส่งผลให้เกิดทั้งประโยชน์และโทษและก่อให้เกิดค่านิยมแบบวัตถุนิยม โดยไม่คำนึงถึงบุคคลอื่นที่อยู่ร่วมกันในสังคม ไม่ใส่ใจกับสภาพแวดล้อมทางสังคม สิ่งเหล่านี้เกิดจากการขาดจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก โดยเกิดจากปัจจัยต่างๆ ทั้งด้านตัวบุคคล สิ่งแวดล้อม และอาจกล่าวได้ว่า ผู้ที่ขาดจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกอาจเป็นเพราะบุคคลนั้นไม่ได้รับการสั่งสอนที่ถูกต้องจากครอบครัว ส่งผลให้บุคคลนั้นมีจิตสำนึกที่ไม่ดีและมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมตามที่สังคมยอมรับ แต่ในทางกลับกันถ้าบุคคลได้รับการอบรมสั่งสอนที่ดี รู้จักว่าสิ่งใดผิดสิ่งใดถูก มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวมแสดงถึงบุคคลนั้นมีจิตสำนึกต่อความเป็นพลเมืองโลก (ชิษณุชา นวลปาน, 2562; ศศิญา ศรีทอง และคณะ, 2558)

จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกเป็นคุณลักษณะของพลเมืองที่ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคม รวมถึงการศึกษาแนวทางการสร้างค่านิยม สร้างทัศนคติ และการเห็นคุณค่าของโลกที่มีวัฒนธรรมในหลากหลาย (สุนีย์ บันโนะ, 2559) โดยกระทรวงศึกษาธิการ (2560) ได้กล่าวไว้ว่าในการสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกในการจัดการอาชีวศึกษามีค่านิยมที่เป็นเป้าหมายหลักในการปลูกฝังที่สำคัญอยู่ 4 ประการ ได้แก่ คุณธรรม คุณภาพ ความร่วมมือ และความเป็นมืออาชีพ เป็นหลักในการจัดการอาชีวศึกษาให้สอดคล้อง

กับบริบทของนักศึกษาอาชีวศึกษา (Ikerda, 2010) การสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกจะให้ความสำคัญกับปฏิสัมพันธ์ (interaction) ระหว่างกลุ่มบุคคลในแต่ละกลุ่มโดยเน้นการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกในส่วนของค่านิยมและทัศนคติกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งแสดงถึงความนับถือตนเอง ความเห็นอกเห็นใจ และความเสมอภาคของสังคม และจากการศึกษาของอ็อกเฟมด้านจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ในส่วนที่เป็นค่านิยมและทัศนคติ (Oxfam Education, 2006) ได้แบ่งองค์ประกอบ ออกเป็น 6 องค์ประกอบ คือ ความรู้สึกของอัตลักษณ์และความนับถือตนเอง ความเห็นอกเห็นใจ มีความเสมอภาคของสังคม มีค่านิยมเคารพในความหลากหลาย มีความห่วงใยต่อสิ่งแวดล้อม และมีความเชื่อว่ามนุษย์สามารถสร้างความแตกต่าง จากการศึกษาค้นคว้าและงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่า จิราณีย์ พันมูล (2564) ได้ศึกษาการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ผลการวิจัยพบว่า เพศ สาขาวิชา ชั้นปี มีพฤติกรรมความเป็นพลเมืองโลกโดยรวมแตกต่างกัน และยังพบว่า สาขาวิชาเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kishino and Takahashi (2019) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกในบริบทต่างประเทศ และปัจจัยอื่น ผลการวิจัย พบว่านักศึกษาที่สังกัดสาขาวิชาที่แตกต่างกันมีจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกแตกต่างกัน แสดงให้เห็นได้ว่าสาขาวิชาและระดับการศึกษาที่แตกต่างกันนั้นจะส่งผลต่อจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก

จากการศึกษาค้นคว้าและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในช่วงระหว่างปี 2555-2566 (กองบัญชาการตำรวจนครบาล ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ; จิราณีย์ พันมูล, 2564; ชิชนุชา นวลปาน, 2562; สุนีย์ บันโน๊ะ, 2560; สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560; Kishino and Takahashi, 2019; Ikerda, 2010; Oxfam Education, 2006; Gakkai, 2010) แสดงให้เห็นว่าสาขาวิชาและระดับการศึกษาของนักศึกษามีความสำคัญต่อการสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา และศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชากับระดับการศึกษาที่ส่งผลต่อจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา โดยยึดแนวคิดของการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของทั้ง 5 องค์ประกอบของโรงเรียนโฆกะ คือ ยึดมั่นในศักดิ์ศรีของชีวิต เคารพความเป็นปัจเจกบุคคล สร้างสายสัมพันธ์ของมิตรภาพที่ยั่งยืนต่อต้านในการใช้ความรุนแรง และดำเนินชีวิตโดยอาศัยความรู้และปัญญา เพื่อนำผลที่ได้ไปเป็นแนวทางให้กับนักศึกษาในระดับอาชีวศึกษาในการสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่ดีในอนาคต รวมถึงเป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อศึกษาระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์

จังหวัดนนทบุรี สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชากับระดับการศึกษาที่ส่งผลต่อจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์ จังหวัดนนทบุรี สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาและเปรียบเทียบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์ จังหวัดนนทบุรี สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาตามระดับการศึกษามีรายละเอียดดังนี้

ประชากร

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาระดับ ปวช. และปวส. ของวิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์ ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ทั้งหมด 779 คน ในการเก็บข้อมูลจริง มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 632 ฉบับ โดยมีอัตราการตอบกลับ คิดเป็นร้อยละ 81.13

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยยึดหลักตามแนวคิดหลักการ 5 ข้อ ของโรงเรียนโฆกะ แบบวัดมี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ ซึ่งเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) สอบถามเกี่ยวกับ เพศ สาขาวิชา และระดับการศึกษา จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามวัดจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ซึ่งผู้วิจัยยึดตามหลักการ 5 ข้อ ของโรงเรียนโฆกะ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ 1) ด้านยึดมั่นในศักดิ์ศรีของชีวิต (Uphold the dignity of Life) จำนวน 3 ข้อ 2) ด้านเคารพความเป็นปัจเจกบุคคล (Respect individuality) จำนวน 6 ข้อ 3) ด้านสร้างสายสัมพันธ์ของมิตรภาพที่ยั่งยืน (Build bonds of lasting friendship) จำนวน 3 ข้อ 4) ด้านต่อต้านในการใช้ความรุนแรง (Oppose violence) จำนวน 3 ข้อ และ 5) ด้านชีวิตโดยอาศัยความรู้และปัญญา (Lead a life based on both knowledge and wisdom) จำนวน 5 ข้อ มีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ คือ พฤติกรรมนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษามากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด รวมเป็นแบบสอบถามวัดจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก รวม 1 ฉบับ 20 ข้อ ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยการวิเคราะห์ความสอดคล้อง

(Index of item objective congruence: IOC) ของแบบวัดจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก โดยผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน พบว่า มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ข้อคำถามส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์ โดยข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์มีจำนวน 20 ข้อ ไม่ผ่านเกณฑ์มีจำนวน 5 ข้อ ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดโดยการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (internal consistency of reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) จากการทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับตัวอย่าง จำนวน 30 คน พบว่าแบบวัดจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.817 สรุปได้ว่า แบบวัดจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเที่ยงสูง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์ จังหวัดนนทบุรี ในการเก็บข้อมูล

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามวัดจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ผ่านระบบออนไลน์ (Google Form) พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และกำหนดวันรับแบบสอบถามกลับคืน โดยใช้ระยะเวลา 14 วัน เริ่มตั้งแต่ 15 พฤษภาคม 2566 ถึง 28 พฤษภาคม 2566

ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยรวบรวมแบบวัดจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

มีรายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยค่าสถิติพื้นฐานโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา

2) วิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชากับระดับการศึกษาที่ส่งผลต่อจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์ จังหวัดนนทบุรี สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way ANOVA)

เกณฑ์การแปลความหมายของระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก

การแปลความหมายของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกเป็นมาตรวัดแบบอันตรภาค (Interval Scale) ผู้วิจัยจึงใช้สูตรของการคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้นของ (ละเอียด คีลำน้อย และกันทิมาลย์ จินดา

ประเสริฐ, 2562) จากการคำนวณช่วงระดับคะแนนแล้ว นำค่าที่ได้มาแบ่งเป็นระดับของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก 5 ระดับ ดังนี้

4.20 – 5.00	หมายถึง จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกอยู่ในระดับมากที่สุด
3.40 – 4.19	หมายถึง จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกอยู่ในระดับมาก
2.60 – 3.39	หมายถึง จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกอยู่ในระดับปานกลาง
1.80 – 2.59	หมายถึง จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.79	หมายถึง จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของผู้ตอบแบบวัดจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกสำหรับนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา

ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของแบบวัดจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา โดยนำเสนอข้อมูลดังต่อไปนี้ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบวัด ประกอบด้วย จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประเภทสาขาวิชา รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประเภทสาขาวิชา

ข้อมูลพื้นฐาน			ประเภทสาขาวิชา						รวม
			พาณิชยกรรม	ศิลปกรรม	คหกรรม	เทคโนโลยีสารสนเทศ	อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	บริหารธุรกิจ	
			จำนวน N (%)	จำนวน N (%)	จำนวน N (%)	จำนวน N (%)	จำนวน N (%)	จำนวน N (%)	
ชาย	ระดับการศึกษา	ปวช	4 (3.20)	4 (3.20)	18 (14.40)	6 (4.80)	41 (32.80)	52 (41.60)	125 (58.14)
		ปวส	20 (22.22)	9 (10.00)	16 (17.78)	4 (4.44)	25 (27.78)	16 (17.18)	90 (41.86)
		รวม	24 (11.16)	13 (6.05)	34 (15.81)	10 (4.66)	66 (30.69)	68 (31.63)	215 (100.00)
	หญิง	ปวช	31 (13.19)	8 (3.40)	114 (48.52)	17 (7.23)	42 (17.87)	23 (9.79)	235 (56.35)
		ปวส	25 (13.74)	26 (14.29)	67 (36.81)	31 (17.03)	20 (10.99)	13 (7.14)	182 (43.65)
เพศ	รวม	ปวช	56 (13.43)	34 (8.15)	181 (43.41)	48 (11.51)	62 (14.87)	36 (8.63)	417 (100.00)
		ปวส	35 (9.72)	12 (3.33)	132 (36.67)	23 (6.39)	83 (23.06)	75 (20.83)	360 (56.96)
		รวม	45 (16.54)	35 (12.87)	83 (30.52)	35 (12.87)	45 (16.54)	29 (10.66)	272 (43.04)
	รวม	ปวช	80 (12.65)	47 (7.44)	215 (34.02)	58 (9.18)	128 (20.25)	104 (16.46)	632 (100.00)
		ปวส							

จากตารางที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 632 คน พบว่าส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในระดับ ปวช. จำนวน 360 คน (ร้อยละ 59.96) และระดับ ปวส. จำนวน 272 คน (ร้อยละ 43.04) เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับเพศพบว่า นักศึกษาเป็นเพศชาย จำนวน 215 คน (ร้อยละ 34.01) และนักศึกษาเป็นเพศหญิง จำนวน 417 คน (ร้อยละ 65.99) และส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรม จำนวน 215 คน (ร้อยละ 34.02) รองลงมาคือ นักศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จำนวน 128 คน (ร้อยละ 20.25) นักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ จำนวน 104 คน (ร้อยละ 16.46) นักศึกษาสาขาวิชาพาณิชยกรรม จำนวน 80 คน (ร้อยละ 12.65) นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 58 คน (ร้อยละ 9.18) และนักศึกษาสาขาวิชาศิลปกรรม จำนวน 47 คน (ร้อยละ 7.44) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์ จังหวัดนนทบุรี สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยขอนำเสนอค่าเฉลี่ยคะแนนรวมและรายด้านของแบบวัดจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกตาม องค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ โดยนำเสนอค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าสถิติพื้นฐานของระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก

องค์ประกอบจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	μ	σ	ระดับ
1. ยึดมั่นในศักดิ์ศรีของชีวิต	4.42	0.52	มากที่สุด
2. เคารพความเป็นปัจเจกบุคคล	4.52	0.42	มากที่สุด
3. สร้างสายสัมพันธ์ของมิตรภาพที่ยั่งยืน	4.41	0.51	มากที่สุด
4.ต่อต้านในการใช้ความรุนแรง	3.02	0.67	ปานกลาง
5. ดำเนินชีวิตโดยอาศัยความรู้และปัญญา	4.34	0.52	มากที่สุด
รวม	4.22	0.36	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์ จังหวัดนนทบุรี สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.22$, $\sigma=0.36$) เมื่อพิจารณาแยกตามองค์ประกอบทั้ง 5 พบว่า องค์ประกอบด้านเคารพความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.52$, $\sigma=0.42$) รองลงมา คือ ด้านความยึดมั่นในศักดิ์ศรีของชีวิต ($\mu=4.42$, $\sigma=0.52$) ด้านสร้างสายสัมพันธ์ของมิตรภาพที่ยั่งยืน ($\mu=4.41$, $\sigma=0.51$) ด้านดำเนินชีวิตโดยอาศัยความรู้และปัญญา ($\mu=4.34$, $\sigma=0.52$) และด้านต่อต้านในการใช้ความรุนแรง ($\mu=3.02$, $\sigma=0.67$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกด้านยึดมั่นในศักดิ์ศรีของชีวิต

ด้านยึดมั่นในศักดิ์ศรีของชีวิต	μ	σ	ระดับ
1. ฉันสามารถช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน	4.44	0.50	มากที่สุด
2. ฉันพร้อมที่จะรับฟังปัญหาและความทุกข์ของผู้อื่น	4.47	0.70	มากที่สุด
3. ฉันคิดว่าฉันจะพยายามทำความเข้าใจพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของเพื่อนเมื่อทราบเหตุผล	4.34	0.65	มากที่สุด
รวม	4.42	0.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์ จังหวัดนนทบุรี สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านยึดมั่นในศักดิ์ศรีของชีวิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.42$, $\sigma=0.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ฉันพร้อมที่จะรับฟังปัญหาและความทุกข์ของผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.47$, $\sigma=0.70$) รองลงมา คือ ฉันสามารถช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน ($\mu=4.44$, $\sigma=0.50$) และฉันคิดว่าฉันจะพยายามทำความเข้าใจพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปของเพื่อนเมื่อทราบเหตุผล ($\mu=4.34$, $\sigma=0.65$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกด้านเคารพความเป็นปัจเจกบุคคล

ด้านเคารพความเป็นปัจเจกบุคคล	μ	σ	ระดับ
1. ฉันสามารถรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นที่มีความเห็นขัดแย้งกับความคิดของฉัน	4.32	0.73	มากที่สุด
2. ฉันคิดว่าการคำนึงถึงสิทธิมนุษยเป็นสิ่งสำคัญต่อการดำรงชีวิต	4.53	0.66	มากที่สุด
3. ฉันคิดว่าการคำนึงถึงเสรีภาพของมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญต่อการแสดงความคิดเห็น	4.61	0.63	มากที่สุด
4. ฉันคิดว่าการมองข้อดีของผู้อื่นดีกว่าการมองหาข้อเสียของบุคคลนั้น	4.31	0.68	มากที่สุด
5. ฉันคิดว่าฐานะไม่ใช่สิ่งกำหนดความดีหรือคุณค่าของคน	4.67	0.62	มากที่สุด
6. ฉันคิดว่าฉันยอมรับเพื่อนที่มีรสนิยมหรือมุมมองทางเพศที่แตกต่างกับฉันได้	4.68	0.56	มากที่สุด
รวม	4.52	0.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์ จังหวัดนนทบุรี สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านเคารพความเป็นปัจเจกบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.52$, $\sigma=0.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ฉันคิดว่า

ฉันยอมรับเพื่อนที่มีรสนิยมหรือมุมมองทางเพศที่แตกต่างกับฉันได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.68$, $\sigma=0.56$) รองลงมา คือ ฉันคิดว่าฐานะไม่ใช่สิ่งกำหนดความดีหรือคุณค่าของคน ($\mu=4.67$, $\sigma=0.62$) ฉันคิดว่าการคำนึงถึงเสรีภาพของมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญต่อการแสดงความคิดเห็น ($\mu=4.61$, $\sigma=0.63$) ฉันคิดว่าการคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนเป็นสิ่งสำคัญต่อการดำรงชีวิต ($\mu=4.53$, $\sigma=0.66$) ฉันสามารถรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นที่มีความเห็นขัดแย้งกับความคิดของฉัน ($\mu=4.32$, $\sigma=0.73$) ฉันคิดว่าการคำนึงถึงเสรีภาพของมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญต่อการแสดงความคิดเห็น ($\mu=4.31$, $\sigma=0.68$)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกด้านสร้างสายสัมพันธ์ของมิตรภาพที่ยั่งยืน

ด้านสร้างสายสัมพันธ์ของมิตรภาพที่ยั่งยืน	μ	σ	ระดับ
1. ฉันคิดว่าฉันสามารถทำความรู้จักกับเพื่อนใหม่ได้	4.31	0.81	มากที่สุด
2. ฉันคิดว่าเมื่อรู้ตัวว่าแสดงกิริยาไม่ดีต่อผู้อื่นควรกล่าวคำขอโทษบุคคลนั้นทันที	4.52	0.66	มากที่สุด
3. ฉันมีน้ำใจต่อผู้อื่น	4.43	0.67	มากที่สุด
รวม	4.41	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์ จังหวัดนนทบุรี สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านสร้างสายสัมพันธ์ของมิตรภาพที่ยั่งยืน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.41$, $\sigma=0.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ฉันคิดว่าเมื่อรู้ตัวว่าแสดงกิริยาไม่ดีต่อผู้อื่นควรกล่าวคำขอโทษบุคคลนั้นทันที มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.52$, $\sigma=0.66$) รองลงมา คือ ฉันมีน้ำใจต่อผู้อื่น ($\mu=4.43$, $\sigma=0.67$) และฉันคิดว่าฉันสามารถทำความรู้จักกับเพื่อนใหม่ได้ ($\mu=4.31$, $\sigma=0.81$) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกด้านต่อต้านในการใช้ความรุนแรง

ด้านต่อต้านในการใช้ความรุนแรง	μ	σ	ระดับ
1. หากเพื่อนใช้ความรุนแรงกับฉัน ฉันคิดว่าควรใช้ความรุนแรงตอบโต้กลับไป	2.55	1.10	น้อย
2. เมื่อเกิดความขัดแย้ง ฉันคิดว่าการใช้ความรุนแรงสามารถแก้ปัญหาได้	2.22	1.15	น้อย
3. หากฉันพบเจอบุคคลที่ใช้ความรุนแรงหรือคุกคามผู้อื่นฉันจะแจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทันที	4.28	0.81	มากที่สุด
รวม	3.02	0.67	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์ จังหวัดนนทบุรี สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านต่อต้านในการใช้ความรุนแรง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=3.02$, $\sigma=0.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า หากฉันพบเจอบุคคลที่ใช้ความรุนแรงหรือคุกคามผู้อื่นฉันจะแจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทันที มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.28$, $\sigma=0.81$) รองลงมา คือ หากเพื่อนใช้ความรุนแรงกับฉัน ฉันคิดว่าควรใช้ความรุนแรงตอบโต้กลับไป ($\mu=2.55$, $\sigma=1.10$) และเมื่อเกิดความขัดแย้งฉันคิดว่าการใช้ความรุนแรงสามารถแก้ปัญหาได้ ($\mu=2.22$, $\sigma=1.15$) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกด้านดำเนินชีวิตโดยอาศัยความรู้และปัญญา

ด้านดำเนินชีวิตโดยอาศัยความรู้และปัญญา	μ	σ	ระดับ
1. ฉันคิดว่าการจัดกิจกรรม (จิตอาสา) ทำให้มีประโยชน์ต่อส่วนรวม	4.13	0.91	มากที่สุด
2. เมื่อได้รับมอบหมายงานของส่วนรวม ฉันจะมุ่งมั่นทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี	4.42	0.73	มากที่สุด
3. ฉันคิดว่า ฉันปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด เช่น กฎหมายจราจร	4.20	0.80	มากที่สุด
4. ก่อนที่ฉันจะตัดสินปัญหา ฉันคิดว่าต้องพิจารณาปัญหาอย่างรอบคอบ และแยกแยะให้ดี	4.38	0.76	มากที่สุด
5. ฉันคิดว่าประสบการณ์จะช่วยให้แก้ไขปัญหาคได้	4.58	0.60	มากที่สุด
รวม	4.34	0.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์ จังหวัดนนทบุรี สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านดำเนินชีวิตโดยอาศัยความรู้และปัญญา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.34$, $\sigma=0.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ฉันคิดว่าประสบการณ์จะช่วยให้แก้ไขปัญหาคได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.58$, $\sigma=0.60$) รองลงมา คือ เมื่อได้รับมอบหมายงานของส่วนรวม ฉันจะมุ่งมั่นทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ($\mu=4.42$, $\sigma=0.73$) ก่อนที่ฉันจะตัดสินปัญหา ฉันคิดว่าต้องพิจารณาปัญหาอย่างรอบคอบและแยกแยะให้ดี ($\mu=4.38$, $\sigma=0.76$) ฉันคิดว่าฉันปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด เช่น กฎหมายจราจร ($\mu=4.20$, $\sigma=0.80$) และฉันคิดว่าการจัดกิจกรรม (จิตอาสา) ทำให้มีประโยชน์ต่อส่วนรวม ($\mu=4.13$, $\sigma=0.91$) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชากับระดับการศึกษาที่ส่งผลต่อคะแนนจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์ จังหวัดนนทบุรี สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.1 การตรวจสอบข้อตกเบื้องต้น (Assumption) การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way Analysis of Variance)

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน (Homogeneity of variance) ของค่าเฉลี่ยคะแนนจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์ พบว่า ความแปรปรวนของคะแนนจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์ ของแต่ละกลุ่มมีความเป็นเอกพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, $F(12,620)=1.701$, $p=.069$ ดังแสดงในตารางที่ 8 ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของวิธีการดำเนินการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ตารางที่ 8 การทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน (Homogeneity of variance) ของค่าเฉลี่ยคะแนนจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก

แหล่งความแปรปรวน	d ₁	d ₂	F	p
คะแนนจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก	12	620	1.701	.069

3.2 การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชากับระดับการศึกษาที่ส่งผลต่อจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way ANOVA)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (two-way ANOVA) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชากับระดับการศึกษาของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาที่มีต่อจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก จากการวิเคราะห์พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชากับระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, $F(5,620)=3.546$, $p=.004$ แสดงว่า สาขาวิชาและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกแตกต่างกัน

ผู้วิจัยจึงดำเนินการวิเคราะห์ simple effect ต่อโดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) เริ่มจากการทดสอบความแปรปรวนของคะแนนจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก โดยใช้ Levene Statistic พบว่าความแปรปรวนของประชากรทั้ง 6 กลุ่มไม่แตกต่างกัน จึงทำการทดสอบภายหลังโดยใช้สถิติ Bonferroni เมื่อพิจารณาสาขาวิชาที่แตกต่างกัน พบว่า สาขาวิชาพาณิชยกรรม ศิลปกรรม คหกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว และบริหารธุรกิจ เมื่อพิจารณาสาขาวิชาที่แตกต่างกัน พบว่า ในระดับ ปวช. สาขาวิชาบริหารธุรกิจมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสาขาพาณิชยกรรมและสาขาคหกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และพบว่าในระดับ ปวส. สาขาคหกรรมมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสาขาอุตสาหกรรม

ท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชากับระดับการศึกษาที่มีต่อคะแนนจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก

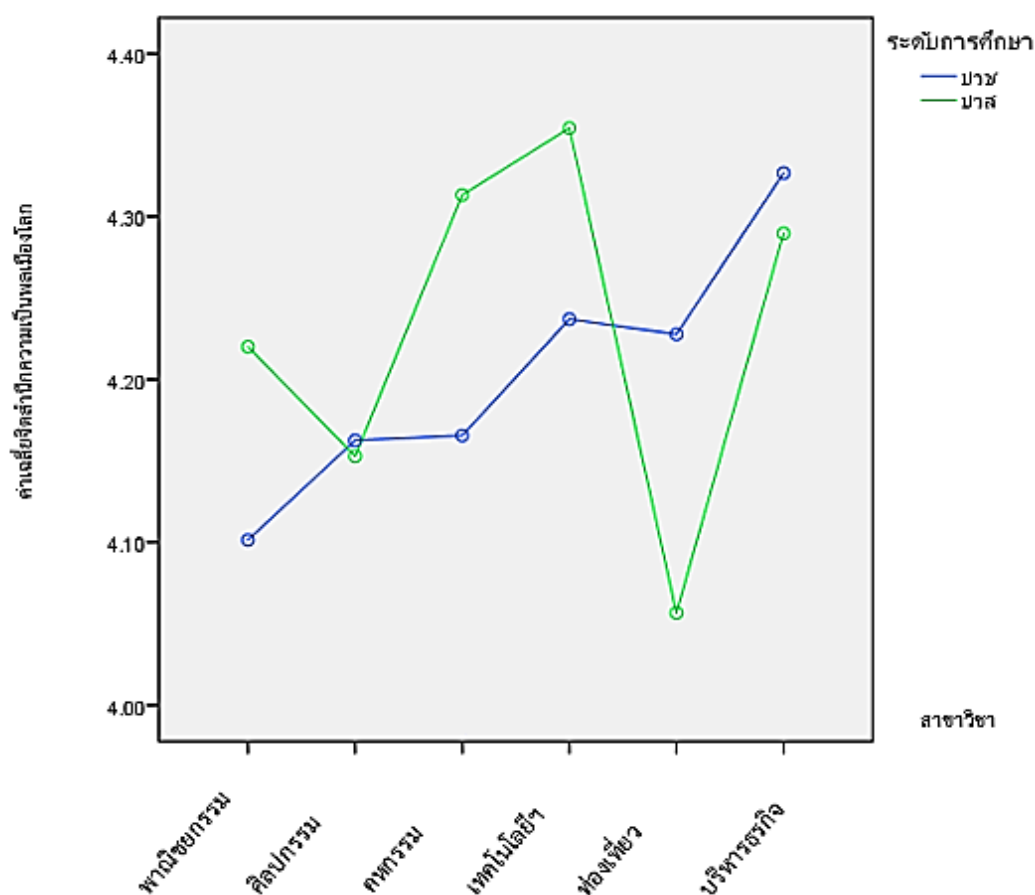
Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	P
สาขาวิชา	2.166	5	.433	3.427	.005*
ระดับการศึกษา	.082	1	.082	.647	.421
สาขาวิชา * ระดับการศึกษา	2.241	5	.448	3.546	.004*
Error	78.382	620	.126		
Corrected Total	83.017	631			
Levene's test $F(11,620) = 1.701, p = .069$					

หมายเหตุ * $p < .05$

Bonferroni	Mean Difference	Sig
บริหารธุรกิจ - พาณิชยกรรม	0.2254	.046*
บริหารธุรกิจ - คหกรรม	0.1611	.041*
คหกรรม - อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	0.2565	.001**
เทคโนโลยีสารสนเทศ - อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	0.2972	.002*

หมายเหตุ * $p < .05$, ** $p < .01$

จากการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชากับระดับการศึกษาที่มีต่อคะแนนจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกรายละเอียดแสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชากับระดับการศึกษาที่มีต่อจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก

สรุปผลและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์ จังหวัดนนทบุรี สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับอาชีวศึกษามีระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแยกตามองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบด้านยึดมั่นในศักดิ์ศรีของชีวิต ด้านเคารพความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านสร้างสายสัมพันธ์ของมิตรภาพที่ยั่งยืน และด้านดำเนินชีวิตโดยอาศัยความรู้และปัญญา มีระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านต่อต้านในการใช้ความรุนแรง มีระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2. ผลการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชากับระดับการศึกษาที่มีต่อคะแนนจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์ จังหวัดนนทบุรี สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชากับระดับการศึกษา ทำการทดสอบภายหลังโดยใช้สถิติ

Bonferroni เมื่อพิจารณาสาขาวิชาที่แตกต่างกัน พบว่า สาขาวิชาพาณิชยกรรม ศิลปกรรม คหกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว และบริหารธุรกิจ เมื่อพิจารณาสาขาวิชาที่แตกต่างกัน พบว่าในระดับ ปวช. สาขาวิชาบริหารธุรกิจมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสาขาพาณิชยกรรมและสาขาคหกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และพบว่าในระดับ ปวส. สาขาคหกรรมมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. งานวิจัยเรื่องนี้มุ่งศึกษาระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์ จังหวัดนนทบุรี สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเคารพความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านความยึดมั่นในศักดิ์ศรีของชีวิต ด้านสร้างสายสัมพันธ์มิตรภาพที่ยั่งยืน และด้านดำเนินชีวิตโดยอาศัยความรู้และปัญญา อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านต่อต้านในการใช้ความรุนแรง อยู่ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย สุณีย์ บันโน๊ะ (2560) ได้ศึกษาเรื่องจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในกรุงเทพมหานคร พบว่าสภาพของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในกรุงเทพมหานคร ทั้ง 5 องค์ประกอบ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดโดยองค์ประกอบหลักที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ เคารพในเอกัตภาพและลักทอมิตรที่ยั่งยืน รองลงมาคือ นำชีวิตด้วยความรู้และปัญญา ส่วนด้านคัดค้านการใช้ความรุนแรงมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าทั้ง 5 ด้านของจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกนั้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lovat et al. (2009) ที่ระบุว่า การสร้างค่านิยมจะส่งผลให้นักเรียนเกิดความตระหนักรู้ในหน้าที่ตนเอง รับผิดชอบการเรียนรู้ และเกิดความภูมิใจในตนเอง อีกทั้งยังเคารพในความเห็นต่างระหว่างกลุ่ม และสร้างมิตรภาพที่ดีเพื่อลดข้อพิพาทให้น้อยลง

2. การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชาและระดับการศึกษาที่มีต่อจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์ จังหวัดนนทบุรี สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ผลการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชากับระดับการศึกษาที่มีต่อจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกด้วยการทดสอบความแปรปรวนสองทาง (Two-way ANOVA) พบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชากับระดับการศึกษา แสดงว่าสาขาวิชาและระดับการศึกษาส่งผลต่อจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชาและในแต่ละระดับการศึกษานั้นต่างก็มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ikerda and Kazanjian (2010) ได้ศึกษาการสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกจะให้ความสำคัญกับปฏิสัมพันธ์ (interaction) ระหว่างกลุ่มบุคคลในแต่ละกลุ่ม โดยเน้นการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์

ระหว่างสาขาวิชากับระดับชั้นการศึกษาและงานวิจัยของ จิราณีย์ พันมูล (2564) ได้ศึกษาการเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ผลการวิจัยพบว่าเพศ สาขาวิชา ชั้นปี มีพฤติกรรมความเป็นพลเมืองโลกโดยรวมแตกต่างกัน และยังพบว่าสาขาวิชาเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก สะท้อนให้เห็นว่าทั้งสาขาวิชาและระดับการศึกษาที่แตกต่างกันจะส่งผลต่อจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาสาขาวิชาพบว่า ในระดับ ปวช. สาขาบริหารธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยคะแนนจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกสูงกว่าสาขาวิชาพาณิชยกรรมและคหกรรม ส่วนในระดับ ปวส. สาขาคหกรรม มีค่าเฉลี่ยคะแนนจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกสูงกว่าสาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว อาจกล่าวได้ว่าสาเหตุที่จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของสาขาวิชามีความแตกต่างกันอาจเกิดจากธรรมชาติของสาขาวิชาที่มีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน รวมถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์และหาเหตุผลในการแก้ปัญหาของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก แต่หากพิจารณาในรายด้านจะพบว่าด้านยึดมั่นในศักดิ์ศรี ด้านเคารพความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านสร้างสายสัมพันธ์ของมิตรภาพที่ยั่งยืน และด้านดำเนินชีวิตโดยอาศัยความรู้และปัญญา มีระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกอยู่ในระดับมากที่สุด แต่เมื่อพิจารณาด้านการต่อต้านในการใช้ความรุนแรง มีระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักศึกษา เช่น ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง ควรปลูกฝังค่านิยมที่ดีในส่วนของการต่อต้านในการใช้ความรุนแรง รวมถึงสถานศึกษาควรจัดอบรมให้ความรู้ของนักศึกษาอาชีวศึกษาในการมีจิตสำนึกต่อการอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้

2. ควรมุ่งเน้นการเสริมสร้างจิตสำนึกด้านต่อต้านในการใช้ความรุนแรงให้แก่ศึกษามากขึ้น เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกในด้านต่อต้านในการใช้ความรุนแรง อยู่ในระดับปานกลาง โดยสถาบันการศึกษาควรจัดทำโครงการอบรมจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคมและส่วนรวม พร้อมกับสอดแทรกองค์ความรู้ เรื่องทัศนคติที่ต่อต้านการใช้ความรุนแรง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอื่นๆ ที่ส่งผลต่อจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก เช่น ด้านครอบครัว ด้านความยุติธรรมและความเสมอภาค เป็นต้น หรือศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่ส่งผลต่อจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางในการลดความรุนแรงในสถานศึกษา เพราะผลการวิจัยพบว่าระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก ในด้านต่อต้านในการใช้ความรุนแรง พบว่า ระดับจิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลก มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ.2560-2579*. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. <https://www.vec.go.th/Portals/0/%2020%20.pdf>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *แนวทางการส่งเสริมความเป็นพลเมืองโลก (Global Citizenship) : ประสพการณ์นานาชาติ*. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- จิราณีย์ พันมูล. (2564). การเสริมสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองดีสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. *วารสารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ*, 6(1), 109-124.
- ชิษณุชา นวลปาน. (2562). ปัญหาความรุนแรง : กระบวนการครอบงำความคิดของนักศึกษาอาชีวะในเขตกรุงเทพมหานคร. *ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยนวัตกรรมการสังคม.
- ละเอียด ศิลาน้อย และ กัญทิมาลย์ จินดาประเสริฐ. (2562). การใช้มาตรฐานค่าในการศึกษาวิจัยทางสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ การโรงแรม และการท่องเที่ยว. *วารสารบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*, 8(15), 112-126.
- สุนีย์ บันโนะ. (2560). จิตสำนึกความเป็นพลเมืองโลกของนักเรียนในกรุงเทพมหานคร. *An Online Journal of Education*, 1(12), 104-121.
- Kishino, H., & Takahashi, T. (2019). Global citizenship development: Effects of study abroad and other factors. *Journal of International students*, 9(2), 535-559.
- Ikeda, D. (2010). *Soka Education: For the Happiness of the Individual*. U.S.A.: Middleway Press.
- Oxfam Education. (2006). *Education for Global Citizenship A Guide for School*. Global Citizenship. From <http://www.oxfam.org.uk/org.uk/education/global-citizenship/global-citizenship-guides>
- Soka Gakkai. (2010). *Global Citizens and the Imperative of Peace*. Creative Education. from <http://www.daisakuikeda.org/main/educator/edu/edu-10.html>
- Lovat, T., Toomey, R., Dally, K. & Clement, N. (2009). *Project to Test and Measure the Impact of Values Education on Student Effects and School Ambience (pp. 155)*. Australia: University of Newcastle.